

SPIS TREŚCI

CZĘŚĆ 1

1.1. Wstęp	9
1.2. Czym były dawne encyklopedie?	24
1.3. Fenomen ducha encyklopedyzmu	29
1.4. Zarys początków i dzieje europejskiego encyklopedyzmu (od czasów grecko-rzymskiego antyku do połowy XVI wieku)	34
1.4.1. Arystoteles ze Stagiry jako twórca historii naturalnej	36
1.4.2. Teofrast z Eresos i jego pisma przyrodnicze	48
1.4.3. Dioskorides Pedanios z Anazarba (w Cylicji) – lekarz, farmakolog i botanik	53
1.4.4. Rzymscy encyklopedyści i ich dzieła	59
1.4.5. Hermeneutyka św. Augustyna i średniowieczny encyklopedyzm	87
1.4.6. <i>Fizjolog</i> i bestiariusze	129
1.4.7. Encyklopedyczne prace europejskie z XV i pierwszej połowy XVI wieku	132
1.4.8. Historia nauk przyrodniczych w Polsce i herbarze z pierwszej połowy XVI wieku: Stefan Falimirz, Hieronim Spiczyński i Marcin Siennik	164
1.4.9. Charakterystyczne cechy, konwencje i motywy w dawnych opracowaniach encyklopedycznych	178
1.5. Motyw pszczoły w twórczości Mikołaja Reja i Marcina Bielskiego	190

CZĘŚĆ 2

2.1. Metafora okręgu świata w twórczości Mikołaja Reja i Marcina Bielskiego	207
2.2. Bóstwa natury i mit złotego wieku w komentarzach Mikołaja Reja i Marcina Bielskiego	228

2.3. O Fortunie Łudarce, sfinksie, „świeckiej krotchwili” oraz o przyrodzonym porządku rzeczy	261
2.4. „Krań wiedzy o świecie” jako forma symboliczna.	291
2.5. Drzewo wiadomości dobrego i złego. <i>Homo sicut planta</i>	309
2.6. Ziołolecznictwo „duszne” według receptury Mikołaja Reja	342

CZEŚĆ 3

3.1. Bestiariuszowe lekcje moralności: <i>homo ut animal</i>	365
3.2. „Pole ptasze”, czyli o symbolice <i>theatrum</i> tego świata w twórczości Mikołaja Reja i Marcina Bielskiego.	397
3.3. Encyklopedyczna wykładnia symboliki orła w twórczości Mikołaja Reja i Marcina Bielskiego	461
3.4. Czy gęsi są głupie? O ptasiej filozofii Mikołaja Reja słów kilka...	487
3.5. Symbolika krogulca i sztuka polowania „pod pierzem” w relacjach Mikołaja Reja i Marcina Bielskiego	505
3.6. Parę słów na temat osobliwej symboliki sowy i pawia	555
3.7. <i>Theatrum</i> niezwykłości w <i>Kronice wszytkiego świata</i> Marcina Bielskiego	576
3.8. „Ludzka krotchwila” na scenie teatru świata w twórczości Mikołaja Reja i Marcina Bielskiego	589

PODSUMOWANIE

4. Mikołaja Reja i Marcina Bielskiego lektura księgi natury	629
5. Zakończenie	729

BIBLIOGRAFIA	741
INDEKS OSÓB	759